

Editor:
Hadrian Mateescu

Redactor:
Camelia Coste

Concept grafic
Silvia Olteanu, Alexandru Botea

DTP:
Radu Nan

Corectură:
Cristina Teodorescu

Copyright © Haralamb Zincă, 1963

Copyright © 2021 Publishing Solutions

Este interzisă reproducerea integrală sau parțială a lucrării, sub orice formă, fără permisiunea scrisă a editurii.

Toate drepturile rezervate.

Casa Presei Libere, Corp A3-A4, Etaj 1
Tel.: 021.336.36.33
E-mail: office@publisol.ro
Găsiți cărțile noastre pe www.publisol.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ZINCĂ, HARALAMB

Sfârșitul spionului fantomă / Haralamb Zincă. - Petrești :
Publisol, 2021
ISBN 978-606-9739-10-5

821.135.1

Tipărit la ARTPRINT
www.artprint.ro

HARALAMB ZINCĂ

sfârșitul spionului fantomă

Respectiv Da, pentru oameni și cărți

— Și ce însemnătate are 3 din coada inițialelor „A.O.“?

„Că multe mai vrea să știe și acest „mister Brooke“, gândi Panait. Doar n-am să mă apuc acum să-l informez că „3“ era, de fapt, cheia operațiunii: Krämer ar fi urmat să țină legătura cu trei agenți – Brauner, Pröl și Höffel. Aceștia, la rândul lor, aveau să mențină legătura cu alți trei. Și așa mai departe.“ Răspunse, în cele din urmă, cu un aer grav:

— Domnule Brooke, treiul nu înseamnă altceva decât cele trei nopți de dragoste petrecute de Krämer în alcovul artistei Any Ondra.

— Stupiditate prusacă, aprecie Brooke. Domnule maior, vă rămân recunoscător pentru acest act de încredere. Aș fi suferit mult de aici încolo dacă n-aș fi aflat aceste amănunte. În fond, viciat cum sunt, pot să declar că din pricina acestor „amănunte“ mi-am pierdut libertatea. Vă rămân îndatorat și, dacă-mi veți permite, mă voi apuca să-mi scriu memoriile. Un vechi vis al meu... Vă vor fi de folos. Adio, domnilor.

— La revedere, mister Brooke! insinuă Panait.

Rămași singuri, cei trei se priviră în tăcere. Maiorul Panait zâmbea obosit, în picioare. Surprinzându-i surâsul, lui Lucian i se umplu sufletul de o stimă nemărginită pentru omul din fața sa. Frunză oftă și spuse într-o doară:

— Ne-a cam dat de furcă acest „gentleman“ al „mantiei și pumnalului“! Nu-i așa, tovarăși?

Octombrie 1962

CUPRINS

<i>Trei crime misterioase</i>	5
<i>Trei dosare – o singură concluzie</i>	10
<i>O „fantomă“ trece granița</i>	30
<i>Nicio urmă</i>	35
<i>Frumoasa Mara de la barul „Porto Rico“ din Pireu</i>	49
<i>Taina șoferului</i>	62
<i>Din nou la Pireu</i>	81
<i>De la „Porto Rico“ la București</i>	91
<i>Interogatoriul</i>	97
<i>Operațiunea „A.O.3“ și câteva din tainele spionajului hitlerist</i>	119
<i>În „camera de mincuni“</i>	129
<i>Emisiunea de la miezul nopții</i>	143
<i>Problema de șah nr. 803</i>	154
<i>Calm englezesc</i>	160
<i>Un ultim strigăt</i>	170
<i>„Fantoma“ apare și dispare</i>	179
<i>Bine, dacă trebuie să mor, voi muri...</i>	195
<i>„Fantoma“ raportează și dispare</i>	206
<i>Sunt un evadat</i>	222
<i>Unde duc urmele?</i>	251
<i>Totuși, dentistul apare</i>	262
<i>Taina dentistului</i>	273
<i>În noapte</i>	280
<i>O întâmplare ciudată pe stradă</i>	291
<i>„Fantoma“ atacă</i>	305
<i>Apare un vânzător de flori</i>	314
<i>Sfârșitul „fantomiei“</i>	320

Haralamb Zincă (pseudonimul literar al lui Hary Isac Zilberman) s-a născut pe 4 iulie 1923, la Roman.

Scriitorul a captivat generații întregi de cititori prin cele peste 50 de romane polițiste și de spionaj publicate, dar și prin jurnalele de front și cărțile de cercetare istorică.

Este considerat părintele literaturii de gen din România, *Sfârșitul spionului fantomă* fiind prima carte de spionaj scrisă de un autor român, iar *O crimă aproape perfectă*, prima carte polițistă.

A fost unul dintre cei mai vânduți scriitori români ai epocii sale. Cărțile lui, tipărite în tiraje de 250 000 – 300 000 de exemplare, se epuizau în doar câteva zile. Cazurile inventate de el erau atât de surprinzătoare, încât anchetatorii profesioniști îi cereau sfaturi pentru rezolvarea unor cazuri reale.

A fost distins cu Premiul Asociației Scriitorilor din București – pentru cartea-document *Și a fost ora H* (1971) – și cu Premiul Uniunii Scriitorilor (1976).

A murit, după o lungă suferință, la București, pe 24 decembrie 2008.

Printre cele mai cunoscute romane scrise de Haralamb Zincă, se numără: *Sfârșitul spionului fantomă* (1963), *Taina Cavalerului de Dolenga* (1965), *Moartea vine pe bandă de magnetofon* (1967), *Ochii doctorului King* (1968), *O crimă aproape perfectă* (1969), *Crima de la 217* (1970), *Limuzina neagră* (1973), *Un glonte pentru rezident* (1975), *Soarele a murit în zori* (1976), *Mapa cenușie G.R.* (1977), *Dragul meu Sherlock Holmes* (1977), *Toamna cu frunze negre* (1978), *Anotimpurile morții* (1980), *Glonțul de zahăr* (1981), *Destinul căpitanului Iamandi* (1982), *Operațiunea „Soare”* (1984), *Suspecta moarte a lui Mario Campanella* (1991), *Moartea m-a bătut pe umăr* (1993), *Moartea mirosea a Christian Dior* (1997).

trei crime misterioase

Spre bucuria bucureștenilor, primăvara anului 1956 se înstăpâni mult prea devreme. Începuse un martie cu zile blânde, călduțe și, pe măsură ce și le depăna, anotimpul tinereții devenea tot mai prezent în sufletele oamenilor. Zăpada se topise de mult și sub razele soarelui prindeau viață primele fire de iarbă, ghioceii, mugurii arborilor. Curând dădură în floare castanii, iar ceva mai târziu, liliacul. Se deschisese parcurile și, deși nopțile erau încă răcoroase, îndrăgostiții se plimbau până în faptul dimineții. Pe la începutul lui aprilie, primăvara îmbătrânise și se vedea limpede că se pregătește să cedeze locul celui-lalt anotimp. Dar primăvara bucureșteană a anului 1956 fu întunecată de trei crime rămase multă vreme nedezlegate.

În zorii zilei de 4 aprilie, un îngrijitor bătrân de la Parcul Libertății, pe când își vedea de treburile lui, dădu peste cadavrul unui bărbat. Anunță îndată miliția și, nu peste mult timp, la fața locului se iviră anchetatorii. Aceștia constatară, rând pe rând, câteva date importante. Victima fusese împușcată în inimă, ceea ce îi provocase o moarte fulgerătoare. Criminalul, așa cum arătau urmele, se așezase pe o bancă, în stânga victimei și, pesemne, între ei trebuie să se fi iscat o discuție aprinsă. Mobilul crimei în niciun caz nu fusese jaful. Asasinul nu se atinse de salariul ridicat de victimă chiar în ziua aceea de la întreprinderea unde lucra. Deoarece niciunul dintre paznicii parcului nu auzise zgomotul vreunei

împuşcături, se ajunsese la concluzia că asasinul s-a folosit de un revolver cu amortizor.

Lucrătorii miliției mai constatară că Dumitru Medrea – victima –, în vârstă de patruzeci și șase de ani, necăsătorit, de profesie contabil, dusese o viață solitară. Locuia de mulți ani la marginea Capitalei, într-o cameră modestă, iar vecinii se obișnuiseră repede cu firea lui liniștită și blajină. Omul trăise de parcă în tot timpul vieții n-ar fi umblat decât în vârful picioarelor. Nu deranjase niciodată pe nimeni și nimeni nu îndrăznise să-l tulbure. După toate semnele, o singură pasiune îi împlinea existența: șahul. Într-adevăr, în camera lui Medrea, anchetatorii găsiseră o colecție de reviste de șah, caiete cu probleme complicate decupate din reviste românești și străine. Judecând după unele mărturii, Medrea juca rar, însă îi plăcea să compună și să dezlege probleme de șah. Colegii lui Medrea confirmară și ei sihăstria și firea exagerat de retrasă a victimei, punându-le pe seama unor crunte deziluzii. Totuși, „cruntele deziluzii” nu erau decât simple presupuneri, întrucât taciturnul Dumitru Medrea nu se destăinuise nimănu. Victima mai trecea drept un salariat foarte sânguinos. De cum venea la serviciu, se așeza la birou și nicio anecdotă nu izbutea să-l smulgă de la lucru. Și tocmai un asemenea cetățean conștiincios, cu o fire atât de pașnică, fusese asasinat în plină noapte. La indicația lucrătorilor miliției, un colectiv de revizori efectua un control minuțios în sectorul financiar condus de Medrea și, curând, se confirmă că victima fusese un economist pe cât de capabil, pe atât de cinstit. Șase zile de cercetări minuțioase trecură fără să

le aducă anchetatorilor nimic nou, fără să le indice măcar o urmă.

În cea de-a șaptea zi însă se petrecu un alt eveniment... În Parcul Ioanid fu găsit un alt cadavru. Anchetatorii constatară, nu fără uimire, că victima – invalidul de război Mihai Prodan – murise lovită tot de un glonț în inimă. Ca și în primul caz, asasinul se folosise de un revolver cu amortizor. Uimirea anchetatorilor însă crescuse și mai mult atunci când stabiliră asemănări între modul de viață al lui Medrea și cel al invalidului Prodan. Și cea de-a doua victimă dusese o viață retrasă, onestă, având în decursul existenței sale o singură pasiune... problemele de șah. Fiind invalid de război, i se încredințase un debit de tutun, unde-și avea și locuința. Cu toate stăruințele lucrătorilor de miliție, ancheta nu izbuti să dea nici de cheia acestei crime. Criminalul lucrase perfect, fără urme. Dosarele erau pe cale de a fi clasate, când se petrecu cel de-al treilea asasinat.

De astă dată, ucigașul își alesese ca loc al crimei aleea jucătorilor de șah din Cișmigiu. Victima – Leonard Olariu – era desenator tehnic la unul dintre institutele de proiectări din Capitală. Crima nu se deosebea prea mult de celelalte două: Leonard Olariu fusese și el împuşcat în inimă. Și în cazul acesta anchetatorii stabiliră că victima dusese o viață retrasă. Nu fusese căsătorit, n-avea familie. Cu zece ani în urmă închiriasse o cameră mobilată la văduva unui colonel. Gazda – o femeie de aproape șazececi de ani – jurase că Leonard Olariu fusese un locatar corect, cuminte și demn. E drept, o dată ea avusese intenția să-l însoare, îi aranjase chiar și o vedere, dar

Olariu se împotrivi apărându-și cu fermitate poziția de celibatar. „Prefer o problemă de șah odihnitoare, îi spusese chiriașul, decât o nevastă cicălitoare.“ Ca și în situațiile anterioare, și cea de-a treia victimă se dovedise un fanatic al jocului de șah.

În privința lui Leonard Olariu, anchetatorii au-
ră mai mult „noroc“: găsiră câteva urme, și ele însă foarte derutante.

Într-un buzunar al pantalonilor, mai exact în cel din stânga, fu găsit un revolver prevăzut cu amortizor. Arma purta amprentele lui Olariu. A presupune însă că Leonard Olariu se împușcase și își băgase apoi revolverul în buzunar, și încă în cel stâng, ar fi fost mai mult decât absurd. În mod firesc, anchetatorii traseră concluzia că asasinul lucrase calm, inteligent, dar, mai cu seamă, premeditat. După ce săvârșise crima, luase pe propria sa armă amprentele celui ucis, apoi, pesemne mai mult în glumă, i-o strecurase în buzunar, vrând să le indice anchetatorilor că nu mai avea nevoie de ea. Se mai stabili că atât Dumitru Medrea, cât și Mihai Prodan fuseseră uciși cu o armă de calibrul celei găsite la Olariu.

În apropierea băncii pe care șezuseră asasinul și victima, anchetatorii dăduseră peste un pachet mototolit de țigări Carpați. Fără îndoială că aparținuse ucigașului, căci în buzunarul lui Olariu se găsisese un pachet de țigări Mărășești. Era o descoperire importantă. Se aduse de îndată unul dintre cei mai buni câini polițiști – vestitul Ingo – care luă urma asasinului. Ingo își călăuzi destul de repede stăpânii la hotelul „7 Noiembrie“. Nu se opri la intrare, ci urcă în grabă treptele și, ajungând la

primul etaj, se îndreptă spre camera 42. În clipa aceea, anchetatorii erau siguri de victorie și, pentru orice eventualitate, își pregătiră armele. Dar portarul hotelului care-i însoțise se văzu nevoit să-i dezamăgească.

„Turistul de la «42» a plecat... Acum trei ceasuri a plecat...“ Deschiseră totuși camera, iar câinele reluă urma. Jumătate de oră mai târziu, Ingo îi privi supărat, cu coada între picioare; ajunseseră la Gara de Nord.

La întoarcere, anchetatorii controlară dacă identitatea pasagerului de la camera 42 era trecută în registrul de evidență al hotelului. Și o găsiră trecută: „Șerban Leontin, fiul lui Gheorghe și al Ameliei, născut la Brașov, 1910, iulie 5, de profesie inginer, domiciliat în Brașov, strada Republicii numărul 23, apartamentul 13“. Anchetatorii reținură și câteva semnalmente ale turistului de la „42“. „Înalt, voinic, statură athletică, o față mare, bărbătească, expresivă. Blond. Foarte elegant...“

O echipă operativă se deplasă fulger la Brașov. Acum, anchetatorii nu mai aveau nicio îndoială că misterul celor trei crime va fi dezlegat. Un ceas mai târziu însă, conducătorul echipei operative raportă la București: „Pe strada Republicii numărul 23 nu locuiește și nici n-a locuit vreodată cetățeanul Șerban Leontin. În evidența populației din Brașov nu figurează niciun cetățean cu acest nume“.

Așadar, asasinul se folosise de un buletin de identitate fals. Ancheta mai continuă o bucată de vreme, apoi la cererea Securității de Stat dosarul celor trei crime fu trecut oganelor sale.

— Mă întrebi de ce mă atrage cazul?

Maiorul de securitate Panait își aprinse gânditor o țigară, apoi se ridică de la masa de lucru și, după un vechi obicei, se apropie de fereastră. De acolo, trăgând câte un fum, își privi lung colaboratorul. Locotenentul-major Lucian vru să se ridice și el din fotoliu. Un semn discret al superiorului îl făcu să rămână locului și să aștepte.

— Ai studiat cu atenție cele trei dosare?

Lucian nu se aștepta la o astfel de întrebare. Îi aruncă o privire în care se citea limpede: „Se poate să vă mai îndoiiți? Doar colaborăm de atâta vreme“. Răspunse:

— Le-am studiat, tovarășe maior, cu toată atenția. Eu cred...

— Nu te supăra, tovarășe Lucian, asta și vreau să aflu, ce crezi.

— Păi... în primul rând, concluziile miliției mi se par a fi juste. Nu s-a găsit multă vreme nicio urmă. Cercetările s-au împotmolit, deși ele au fost întreprinse cu conștiinciozitate...

— Până la un punct, îl întrerupse Panait. După câte înțeleg, ești de acord cu felul cum au lucrat organele de miliție?...

— Exact, tovarășe maior. Și mă întreb chiar de ce sunteți de părere că cele trei cazuri sunt de competența noastră? De ce vă atrage misterul acestor crime?

Panait reveni la masa de lucru. Dar nu se așeză. Cântări în mână cele trei dosare de parcă ar fi vrut să le afle greutatea. Lucian îl privea în tăcere: observă, nu știu pentru a câta oară, că maiorul încăruntase.

— De ce mă interesează în mod deosebit cazul ăsta? Ai observat că cele trei victime au același an de naștere... Cum s-ar spune, același contingent, același leat...

— Da, dar au făcut parte din regimente diferite.

— Ai controlat? întrebă Panait strivind țigara în scrumieră.

— Așa rezultă din dosare...

— Ai controlat? repetă maiorul întrebarea.

Lucian nu răspunse: începea să înțeleagă sensul celor patru cuvinte „până la un punct“. Situația militară a celor trei victime era luată de-a gata de la Evidența populației. „Anchetatorii, gândi Lucian dându-i dreptate maiorului, ar fi trebuit să meargă ceva mai adânc cu cercetările.“

— Cei trei, continuă Panait, aveau aceeași pasiune – problemele de șah. Cum îți explici dumneata această înclinație comună? Dar, mai cu seamă, cum îți explici faptul că cei trei, deși îi pasionau problemele de șah, nu-și trimiteau dezlegările sau colaborările lor la revistele de specialitate?

— Poate că le trimiteau, interveni Lucian, sub un pseudonim.

— S-ar putea să ai dreptate... Atunci nu ești de părere că și acest fapt se cere verificat, stabilit cu certitudine? L-ai verificat?

Lucian își mușcă buzele. Ceru permisiunea să-și aprindă o țigară. Maiorul îi aruncă o privire

scrutătoare și-i întinse propria tabacheră. Își dădea seama că spusele sale stârniseră frământarea tânărului ofițer. Îi plăcea să-l vadă cum își mușcă buzele și se încrunță copilărește. Continuă numai după ce-l văzu pe Lucian trăgând din țigară:

— La fiecare pas, anchetatorii s-au lovit de anumite coincidențe. Ce crezi despre ele?

— Coincidențele sunt fenomene firești. Le-am întâlnit și în rezolvarea cazului „R-16“, și în cazul „Obiectivului 112“. Nu văd de ce acum coincidențele ar trebui să ne uimească mai mult decât altădată...

— Tocmai pentru că sunt prea multe. Uite numai una: victimele nu s-au cunoscut între ele – cel puțin așa se desprinde din anchetă –, dar cei trei au avut același mod de viață, aceeași pasiune, în sfârșit, aceeași moarte. Tocmai coincidențele astea mă atrag. Ele mă pun în fața unei complicate probleme de șah... Hai s-o dezlegăm! surâse Panait, așezându-se în fotoliu. Ai văzut cum a fost rezolvată problema revolverului cu amortizor?

— Am văzut, tovarășe maior. Criminalul, un cinic, după ce l-a ucis pe Leonard Olariu, i-a strecurat pistolul în buzunarul pantalonilor.

— În care buzunar?

— În cel din stânga.

— Nu i-ar fi fost mai ușor să-l bage în buzunarul de la haină? întrebă maiorul.

— Da, recunosc Lucian, asta însă nu înseamnă că asasinul n-ar fi putut să facă un efort în plus ca să-l introducă în buzunarul pantalonilor.

— Îmi vine greu să sesizez logica acestui efort. Să ne amintim... Ancheta a stabilit cu exactitate

următorul fapt: în cazul asasinării lui Medrea și a lui Prodan, asasinul a stat pe bancă în stânga victimelor. În cazul uciderii lui Leonard Olariu, asasinul a stat însă în dreapta victimei.

— O coincidență... Sau...

— Sau?

— Pricep! Pricep! exclamă Lucian, privind-și cu admirație superiorul.

— Ce pricepi? Fața lui Panait se destinse într-un surâs luminos: se bucura constatând că demonstrația sa îl ajuta pe Lucian să pătrundă în taina celor trei dosare. Ce pricepi?

— S-ar putea să avem de-a face cu doi asasini.

— Iată deci o altă presupunere. Apoi mai putem deduce că unul dintre ei a fost stângaci...

— Olariu a fost stângaci.

— Așa e, încuviință Panait. Cei trei nu erau străini unul de celălalt. După aceste date, s-ar putea ca Olariu să fie asasinul lui Medrea și Prodan, iar el să fi fost ucis de o altă persoană, de acel „Leontin Șerban“.

— Dar revolverul? Credeți că Olariu a fost împușcat chiar cu propria sa armă?

— Nu... cu alta... Aidoma cu cea aparținând lui Olariu. Anchetatorii, fiind la cea de-a treia crimă asemănătoare, s-au bucurat descoperind arma cu amortizor și s-au mulțumit să constate amprente. N-au controlat însă și țeava revolverului. Dacă ar fi controlat-o, ar fi descoperit că țeava armei era strălucitoare... semn că în noaptea cu pricina arma găsită în buzunarul victimei nu fusese folosită. Deci? Își stârni Panait colaboratorul.

— „Leontin Serban“ l-a ucis cu propriul său revolver...

— Și acum, un alt fapt pentru care sunt de părere că acest caz s-ar cuveni să ne intereseze. Iată, am constatat existența a două pistoale cu amortizor. Unul este de proveniență germană – anul fabricației ei 1942; cât privește celălalt încă nu i-am aflat proveniența. Deci numai simpla existență a celor două pistoale mă face să cred că nu avem de-a face cu o răfuială între șahiști sau prieteni; ci cu totul altceva...

Lucian își ridică privirea. Ochii lor se întâlniră, iar Panait citi pe fața colaboratorului său dorința de a acționa imediat.

— Ne așteaptă o treabă grea, poate mai grea decât aceea din „Obiectivul 112“.

— Ce propuneți? întrebă Lucian însuflețit.

— Să mai fumăm câte o țigară... Ai ceva împotrivă? Panait se aplecă peste birou și-i întinse tabachera. Așa... Eh, tovarășe Lucian, fumăm mult, ce să-i faci? Uite, eu aș zice să începem cercetările printr-o verificare foarte exigentă a vieții celor trei... șahiști. De acord?

— De acord, tovarășe maior!

*

Lucian se apucă imediat de lucru cu o înverșunare explicabilă. Prea fusese superficial în analiza celor trei dosare. Maiorul nu-l dojenise, dar demonstrația sa, foarte logică și convingătoare, răsunase ca o mustrare aspră. Nu-și ierta acum ușurința de care dăduse dovadă. Și doar știa că, în munca lor

complexă, ofițerului nu trebuie să-i scape nimic; să nu uite niciun amănunt, să-și explice cu răbdare orice contradicție, să judece fiecare problemă și prin prisma intereselor dușmanului și s-o analizeze pe toate fețele. „Da, am procedat ca un novice!“ își spusese el ori de câte ori își amintea de discuția purtată în cabinetul maiorului.

Munca zi și noapte. Mama sa, neliniștită, îl suna pretutindeni și-l amenința că, dacă iar n-o să vină la masă, o să ceară audiență la tovarășul ministru și o să-l reclame. Lucian o îmbuna, o ruga să prânzească fără el și să-l lase pe tovarășul ministru în pace, că și așa are multă bătaie de cap.

Munca intens și, pe măsură ce pătrundea tot mai adânc în taina celor trei „șahiști“, își dădea seama câtă dreptate avusese maiorul. Aduna piesă cu piesă și fiecare descoperire pe care o făcea îi strecura în suflet un sentiment de mândrie. „Acum n-o să mai aibă de ce să fie nemulțumit de mine.“

În cea de-a treia săptămână, Lucian își încheie cercetările și, înainte de a prezenta raportul, mai citi o dată concluziile. Le găsi logice, convingătoare. Dar amintindu-și de exigența maiorului, îi scăzu puțin mulțumirea de sine: „Tot îmi găsește el ceva. Nu există să nu-mi găsească!“ Cu această neliniște în suflet i se și înfățișă. Panait îl întâmpină prietenos, ca întotdeauna.

— Ai terminat, carevasăzică?

— Da, tovarășe maior.

— Ești mulțumit de ce ai făcut? mai întrebă Panait deschizând mapa pe care Lucian i-o înmânase. Văd că taci, nu vrei să răspunzi. De ce?... Trebuie